

Afdeling Pers en Voorlichting

PERSCOMMUNIQUÉ Nr. 04/04

7 januari 2004

Arrest van het Hof in zaak C-117/01

K.B./National Health Service Pensions Agency en Secretary of State for Health

**NATIONALE WETGEVING DIE DE NIEUWE SEKSUELE IDENTITEIT VAN
TRANSSEKSUELEN NIET ERKENT EN HEN DAARDOOR BELET OM TE
HUWEN, IS IN STRIJD MET HET GEMEENSCHAPSRECHT, WANNEER ZIJ TOT
GEVOLG HEEFT DAT HUN GEEN OVERLEVINGSPENSIOEN KAN WORDEN
BETAALD**

Dat bepaalde voordelen aan gehuwde paren worden voorbehouden, vormt op zich geen discriminatie op grond van geslacht. Er bestaat echter een ongelijke behandeling, wanneer een persoon in strijd met de mensenrechten wordt verhinderd om te voldoen aan een absolute voorwaarde voor de toekenning van een door het gemeenschapsrecht beschermd voordeel.

K.B. heeft twintig jaar lang als verpleegster gewerkt voor de National Health Service (NHS), en tijdens die periode bijgedragen aan het pensioenstelsel van de NHS, dat voorziet in een overlevingspensioen voor de langstlevende echtgenoot ("echtgenoot" is hij die met de aangeslotene is gehuwd).

K.B. woont sinds verschillende jaren samen met haar partner R., die door een medische ingreep tot geslachtsverandering een man is geworden. K.B. verlangt dat R. een weduwnaarspensioen zal kunnen ontvangen. De wetgeving in het Verenigd Koninkrijk staat er echter aan in de weg dat een transseksueel overeenkomstig zijn nieuwe seksuele identiteit in het huwelijk treedt, aangezien de geboorteakte, waarin het oorspronkelijke geslacht is vermeld, niet kan worden gewijzigd, en de wet huwelijken tussen personen van hetzelfde geslacht verbiedt. K.B. en R. konden dus, tegen hun wil, niet met elkaar huwen, en R. zal derhalve geen overlevingspensioen kunnen ontvangen.

K.B. heeft voor de Britse rechterlijke instanties beroep ingesteld, wegens discriminatie op grond van geslacht ten aanzien van de beloning. Volgens haar moet het begrip "weduwnaar" aldus worden uitgelegd, dat het ook betrekking heeft op de langstlevende partner die zijn seksuele identiteit aan een medische ingreep ontleent. De Court of Appeal heeft het Hof van Justitie hierover een vraag gesteld.

Het Hof merkt om te beginnen op, dat een op grond van een beroepsstelsel van sociale zekerheid betaald overlevingspensioen, binnen de werkingssfeer van de verdragsbepalingen inzake gelijke beloning valt.

Het Hof stelt vast dat de beslissing om bepaalde voordelen aan gehuwde paren voor te behouden, en dus nooit aan ongehuwde samenwoners toe te kennen, op zich niet als een bij gemeenschapsrecht verboden discriminatie op grond van geslacht kan worden aangemerkt. Bij de toekenning van het overlevingspensioen doet het er immers niet toe of de aanvrager een man of een vrouw is.

Het Hof oordeelt niettemin dat er een ongelijke behandeling bestaat, die weliswaar niet rechtstreeks afbreuk doet aan het genot van een door het gemeenschapsrecht beschermd recht, maar wel één van de voorwaarden voor de toekenning ervan ongunstig beïnvloedt. Deze ongelijke behandeling betreft in casu een absolute voorwaarde voor de toekenning van een weduwnaarspensioen, namelijk de mogelijkheid om te huwen. Een paar zoals K.B. en R. kan namelijk onmogelijk voldoen aan het huwelijksvereiste, anders dan de heteroseksuele paren waarin beide partners hun seksuele identiteit niet aan een ingreep tot geslachtsverandering ontleen, en dus met elkaar kunnen huwen. Deze onmogelijkheid is te wijten aan de Engelse regelgeving betreffende het huwelijk en de geboorteakten.

Het Hof oordeelt dus, onder verwijzing naar de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens volgens welke de onmogelijkheid voor een transseksueel om overeenkomstig zijn nieuwe seksuele identiteit te huwen, in strijd is met het recht te huwen als bedoeld in artikel 12 van het EVRM¹, dat de betrokken wetgeving in beginsel in strijd is met het gemeenschapsrecht.

Aangezien het echter aan de lidstaten staat te bepalen onder welke voorwaarden de geslachtsverandering rechtens wordt erkend, is het volgens het Hof de nationale rechter die moet onderzoeken of een persoon in de situatie van K.B. met een beroep op het gemeenschapsrecht zijn partner in aanmerking kan laten komen voor een overlevingspensioen.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

Beschikbare talen: DA, DE, EN, FR, NL, SV

De volledige tekst van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de internetpagina van het Hof (www.curia.eu.int) vanaf ongeveer 12.00 uur CET.

Voor nadere informatie wende men zich tot mevr. Gitte Stadler.

Tel: (352) 4303 3127 Fax: (352) 4303 3656

¹ Arresten Christine Goodwin/Verenigd Koninkrijk en I./Verenigd Koninkrijk van 11 juli 2002